| | |
|---|---|
| СОВЕТ<br>СТАРОЧУКАЛИНСКОГО<br>СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ<br>ДРОЖЖАНОВСКОГО<br>МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА<br>РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН | ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ<br>ЧҮПРӘЛЕ<br>МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ<br>ИСКЕ ЧОКАЛЫ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ<br>СОВЕТЫ |

с.Старые Чукалы

**РЕШЕНИЕ** **КАРАР**

14февраль 2019 ел № 44/2

Закондагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый норматив актларына мониторинг үткәрү турындагы Нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының эшчәнлеген камилләштерү максатларында закондагы үзгәрешләргә һәм
Иске Чокалы авыл җирлеге җирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган), муниципаль хокукый норматив актларга үзгәрешләр кертүне мониторинглау буенча Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге Советы КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1.Кушымтада бирелгән Закондагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый норматив актларына мониторинг үткәрү турындагы Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына:

үзләренең нормалар билгеләү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

күрсәтелгән Нигезләмәнең үтәлеше өчен җаваплы затларны билгеләргә;

җаваплы затлар тарафыннан билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. . Әлеге карарны Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге Уставы белән билгеләнгән тәртиптә

бастырып чыгарырга, шулай ук аны Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлегенең Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә рәсми сайтында урнаштырырга.

4. . Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам

5. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән ун көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Иске Чокалы авыл җирлеге башлыгы: Р.Р.Низамутдинов

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Иске Чокалы авыл җирлеге
Советының 28.01.2019 ел №
карары белан расланган

Закондагы үзгәрешләргә һәм  Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый норматив актларына мониторинг үткәрү турындагы Нигезләмә

## I. Гомуми нигезләмәләр

1. Закондагы үзгәрешләргә һәм  Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый норматив актларына мониторинг үткәрү (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органнары) муниципаль актларның кабул ителешен (игълан ителешен), үзгәртелешен яки көчен югалткан (кире кагылган) дип саналышын тәэмин иту өчен җирле үзидарә органнарының уз вакаләтларе чикләрендә магълүматлар җыю, аларны гомумиләштерү, анализлау  һәм  бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлеген күздә тота.
2. Мониторинг җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.
3. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Советы Аппаратының юридик хезмәте (юридик бүлеге) һәм муниципаль берәмлекнең башка җирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.
4. Җирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.
5. Мониторинг үткәрүнең максатлары булып :

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул ителүе, үзгәртелүе һәм аларның үз көчләрен югалткан дип саналуы;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, пробелларны бетерү, хокукый җайга салуда кабатлауланы бетерү;

җирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;
муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;
кирәге калмаган гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләрен ачыклау;
хокук куллану нәтиҗәлелеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген киметүче факторларны ачыклау;
муниципаль актларның үтәлешенә җирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;
нормалар билгеләү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү тора.

6. Мониторинг:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәҗәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы норматив хокукый актларының бердәм банкы;

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге Уставы, муниципаль актларын җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм үзгәрешләрне бәяләүне үз эченә ала.

7.Мониторинг үткәрүнең нигезләре булып :

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

муниципаль актларның хокукый җайга салынуын аерым өлкәләрдә куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

муниципаль актларның камил булмавы хакында гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре, шул исәптән түбүндәгеләрне үз эченә алган мөрәҗәгатьләр тора:

муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән хокукый экспертиза бәяләмәсе;
билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәсе;

җирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, халык тыңлаулары, иҗтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

## II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8.Җирле үзидарә органнары үз компетенцияләренә кагылган мәсьәләләр буенча әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукый актларны дәгъвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы) ;

прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, җирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар үткәрү эше нәтиҗәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнең җирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә кабул ителгән муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторинг үткәрүне гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен:

"Гарант" мәгълүмат системасында контрольгә куелган закон һәм башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

“Гарант” мәгълүмат системасына хокукый җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар хакында мәгълүмат керү;
«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Региональ законнар чыгару аналитикасы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасында муниципаль

актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат булуны Тәэмин итүче мәгълүмати системаларының автоматлаштырылган сервислары(контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда) файдаланыла.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) үзгәртелешен яки көчен югалткан (гамәлдән чыгаруны) дип саналышын тәэмин итү, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль актларның куллану практикасы турында мәгълүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләренең үтәлеше;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зуррак юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булуы;

муниципаль акт чыгарганда җирле үзидарә органы үз компетенциясе чикләрен үтәве;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булуы;

иҗтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый җайга салуның тулылыгы;

хокук нормаларында коллизия;

юридик-техник характердагы хаталар булуы;

муниципаль актны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсе бозылуы;

муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;

норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе булу;

норматив хокукый актларны куллануда бертөрле тәҗрибә булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның эчтәлеге;

муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында закон көченә кергән суд актлары булу (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Мониторинг йомгаклары буенча федераль һәм республика законнарында үзгәрешләр муниципаль актларга үзгәрешләр кертүне таләп иткән очракта җирле үзидарә органнары:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяҗы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре, шулай ук Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда каралырга тиешле прокурор күзәтчелеге актларыннан гайре башка прокуратура мәгълүматы, торганда мониторинг алар кергәннән соң 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтиҗәләре турында мөрәҗәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, җирле үзидарә органнарының норма билгеләү эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

## III. Мониторинг нәтиҗәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтиҗәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар җирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтиҗәләре турында хисап тота.

16.1. Мониторинг нәтиҗәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү башкаручылары турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү чоры турында мәгълүмат;

хокукый җайга салу предметының кыскача характеристикасы,
мониторинг үткәрү нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтиҗәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтиҗәләренә нигезләнгән башка нәтиҗәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтиҗәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кертү өчен җибәрелә.

Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтиҗәләре буенча ачыкланган һәм анда кертелмәгән муниципаль актлар җибәрелә.

18. Мониторинг нәтиҗәләре буенча норма билгеләү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

## IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукый иҗат итү эшчәнлеге өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук җирле үзидарә органнары карамагында булган тиешле хокукый җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җаваплылыкта булалар.

20.Тискәре нәтиҗәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтиҗәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә җирле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплы.